

חוק בליאתם של לוחמים בלתי חוקיים, התשס"ב-2002*

מטרה 1. חוק זה נועד להסדיר את בליאתם של לוחמים בלתי חוקיים, אשר אינם זכאים למעמד של שבויי מלחמה, בדרך העולה בקנה אחד עם מחויבויותיה של מדינת ישראל לפי הוראות המשפט הבין-לאומי ההומניטרי.

הגדרות 2. בחוק זה -

"הרמטכ"ל" - ראש המטה הכללי של צבא הגנה לישראל;

"לוחם בלתי חוקי" - אדם שנטל חלק בפעולות איבה נגד מדינת ישראל, בין במישורין ובין בעקיפין, או נמנה עם כוח המבצע פעולות איבה נגד מדינת ישראל שלא מתקיימים לגביה התנאים המקנים מעמד של שבוי מלחמה במשפט הבין-לאומי ההומניטרי, כמפורט בסעיף 4 לאמנת ג'נבה השלישית מיום 12 באוגוסט 1949 ביחס לטיפול בשבויי מלחמה;

"כלוא" - מי שמוחזק מכוח צו שהוציא הרמטכ"ל לפי הוראות חוק זה.

כליאת לוחם בלתי חוקי 3. (א) היה לרמטכ"ל יסוד סביר להניח כי אדם המוחזק בידי רשויות המדינה הוא לוחם בלתי חוקי, וכי שחרורו יפגע בביטחון המדינה, רשאי הוא להוציא צו בחתימת ידו, המורה על כליאתו במקום שיקבע (להלן - צו כליאה); צו כליאה יכול את הטעמים לכליאה וזאת בלי לפגוע בצורכי ביטחון המדינה.

(ב) צו כליאה יכול שיינתן שלא במעמד האדם המוחזק בידי רשויות המדינה.

(ג) צו כליאה יובא לידיעת הכלוא במועד מוקדם ככל האפשר, ותינתן לו הזדמנות לטעון את טענותיו בענין הצו לפני קצין בדרגת סגן אלוף לפחות שימנה הרמטכ"ל; טענות הכלוא יירשמו בידי הקצין ויובאו לפני הרמטכ"ל; מצא הרמטכ"ל, לאחר שעיין בטענות הכלוא, כי לא מתקיימים התנאים הקבועים בסעיף קטן (א), יבטל את צו הכליאה.

ביטול צו הכליאה 4. סבר הרמטכ"ל, בכל עת לאחר מתן צו הכליאה, כי לא מתקיימים התנאים הקבועים בסעיף 3(א), או שישנם טעמים מיוחדים המצדיקים את שחרורו של הכלוא, יורה על ביטול צו הכליאה.

ביקורת שיפוטית 5. (א) כלוא יובא לפני שופט בית המשפט המחוזי לא יאוחר מ-14 ימים מיום מתן צו הכליאה; מצא שופט בית המשפט המחוזי כי לא מתקיימים התנאים הקבועים בסעיף 3(א) יבטל את צו הכליאה.

(ב) לא הובא הכלוא לפני בית המשפט המחוזי ולא הוחל בדיון לפניו בתוך 14 ימים מיום מתן צו הכליאה, ישוחרר הכלוא, זולת אם קיימת עילה אחרת למעצרו לפי כל דין.

(ג) אחת לשישה חודשים מיום הוצאת הצו לפי סעיף 3(א) יובא הכלוא לפני שופט של בית המשפט המחוזי; מצא בית המשפט כי אין בשחרורו כדי לפגוע בביטחון המדינה או כי קיימים טעמים מיוחדים המצדיקים את שחרורו, יבטל את צו הכליאה.

(ד) החלטת בית המשפט המחוזי לפי סעיף זה ניתנת לערעור בתוך 30 ימים לפני בית המשפט העליון שידון בערעור בדין יחיד; לבית המשפט העליון יהיו כל הסמכויות שהוענקו לבית המשפט המחוזי לפי חוק זה.

* נתקבל בכנסת ביום כ' באדר התשס"ב (4 במרס 2002); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק 2883, מיום י"ב בסיון התש"ס (14 ביוני 2000), עמ' 416.

(ה) בהליכים לפי חוק זה מותר לסטות מדיני הראיות, מטעמים שיירשמו; בית המשפט רשאי לקבל ראיה, אף שלא בנוכחות הכלוא או בא כוחו או בלי לגלותה להם אם, אחרי שעיין בראיה או שמע טענות, אף שלא בנוכחות הכלוא או בא כוחו, שוכנע שגילוי הראיה לכלוא או לבא כוחו עלול לפגוע בביטחון המדינה או בביטחון הציבור; הוראה זו אינה גורעת מכל זכות שלא למסור ראיה לפי פרק ג' לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971.¹

(ו) הדיון בהליכים לפי חוק זה יתקיים בדלתיים סגורות אלא אם כן קבע בית המשפט הוראה אחרת לענין זה.

6. (א) הכלוא רשאי להיפגש עם עורך דין במועד המוקדם האפשרי שבו ניתן לקיים את הפגישה בלי לפגוע בצורכי ביטחון המדינה, אך לא יאוחר משבעה ימים בטרם הבאתו לפני שופט בית המשפט המחוזי, בהתאם להוראת סעיף 5(s).

זכות הכלוא להיפגש עם עורך דין

(ב) שר המשפטים רשאי, בצו, להגביל את זכות הייצוג בהליכים לפי חוק זה למי שאושר באישור בלתי מסויג לשמש סניגור בבתי הדין הצבאיים לפי הוראת סעיף 318(ג) לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955.²

7. לענין חוק זה, יראו אדם שנמנה עם כוח המבצע פעולות איבה נגד מדינת ישראל או שנטל חלק בפעולות איבה של כוח כאמור, בין במישרין ובין בעקיפין, כמי ששחרורו יפגע בביטחון המדינה כל עוד לא תמו פעולות האיבה של אותו כוח נגד מדינת ישראל, וזאת כל עוד לא הוכח אחרת.

חוקה

8. קביעתו של שר הביטחון, בתעודה החתומה בידיו, כי כוח מסוים מבצע פעולות איבה נגד מדינת ישראל או כי תמו או טרם תמו פעולות האיבה של אותו כוח נגד מדינת ישראל, תשמש הוכחה בכל דיון משפטי, אלא אם כן יוכח ההיפך.

קביעה בענין פעולות איבה

9. (א) ניתן לנקוט נגד לוחם בלתי חוקי הליך פלילי לפי כל דין.
(ב) הרמטכ"ל רשאי להורות בצו על מעצרו של לוחם בלתי חוקי לפי סעיף 3, גם אם ננקט נגדו הליך פלילי על פי כל דין.

הליכים פליליים

10. (א) כלוא יוחזק בתנאים הולמים שלא יהיה בהם כדי לפגוע בבריאותו ובכבודו.
(ב) תנאי הכליאה של כלואים ייקבעו על ידי שר הביטחון בתקנות.

תנאי כליאה

11. הרמטכ"ל רשאי לאצול מסמכויותיו על פי חוק זה לקצין בדרגת אלוף שיקבע.

אצילת סמכויות

12. (א) הוראות חוק זה יחולו גם על לוחם בלתי חוקי, המוחזק בידי רשויות המדינה ביום תחילתו.
(ב) כל עוד לא הותקנו תקנות לפי סעיף 10(ב), יחולו על כליאתם של כלואים תקנות סמכויות שעת חירום (מעצרים) (תנאי החוקה במעצר מינהלי), התשמ"א-1981.³

הוראות מעבר

¹ ס"ח התשל"ט, עמ' 76

² ס"ח התשט"ו, עמ' 171

³ ק"ת התשל"ט, עמ' 76

(ב) שר המשפטים רשאי להתקין תקנות בדבר סדרי הדין בהליכים לפי חוק זה.

בנימין בן אליעזר
שר הביטחוןאריאל שרון
ראש הממשלהאברהם בורג
יושב ראש הכנסתמשה קצב
נשיא המדינה**חוק הגנת הצרכן (תיקון מס' 11), התשס"ב-2002***

1. בחוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981¹ (להלן – החוק העיקרי), בפרק ד', בכותרת, אחרי "סימון טובין" יבוא "והצגת מחירים".

תיקון שם
פרק ד'

2. אחרי סעיף 17 לחוק העיקרי יבוא:

הוספת סעיפים
17 עד 17א

17א. בפרק זה, "המחיר הכולל" – מחיר הכולל את סך כל התשלומים בעבור נכס או שירות ואת סך כל המסים החלים עליהם או על מכירתם והנגבים על ידי עוסק, לרבות –

"הגדרות לענין
פרק ד'

(1) מס ערך מוסף, אגרות או תשלומי חובה;

(2) כל תשלום אחר הנלווה לרכישת אותו נכס או שירות, בלי שניתנת לצרכן אפשרות מעשית לוותר עליו במסגרת העסקה.

17ב. (א) עוסק המציע, המציג או המוכר טובין לצרכן יציג על גביהם או על גבי אריזתם את מחירם הכולל.

חובת הצגת
מחיר על טובין
והמחיר המחייב

(ב) הצגת המחיר כאמור בסעיף קטן (א) תהיה –

(1) של המחיר הכולל בלבד, ורק במטבע ישראלי;

(2) במקום הנראה לעין, בספרות ברורות וקריאות.

(ג) הוראות סעיפים קטנים (א) ו-(ב) יחולו גם על טובין המוצגים על ידי עוסק לראווה בכל דרך שהיא, באופן הנותן יסוד להניח שהטובין, או טובין הדומים להם, מוצעים על ידיו לצרכן למכירה.

(ד) המחיר המחייב של טובין יהיה המחיר שהוצג עליהם בהתאם להוראות סעיף זה, אף אם מחירם בקופה גבוה מהמחיר האמור.

(ה) השר, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, רשאי לקבוע סוגי טובין שלגביהם תהיה חובה להציג, נוסף על המחיר הכולל או במקומו, את המחיר ליחידת מידה, משקל או נפח, הכל כפי שיקבע.

17ג. השר רשאי לקבוע שכל עוסק, שעסקו או חלק מעסקו הוא עשיית שירותים בתחום שקבע, יציג במקום עסקו את המחיר הכולל הנדרש בעד מתן השירות או עשייתו; הצגת המחיר הכולל תהיה רק במטבע ישראלי, במקום הנראה לעין ובספרות ברורות וקריאות.

הצגת מחיר
שירותים

* נתקבל בכנסת ביום כ' באדר התשס"ב (4 במרס 2002); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק 2563, מיום ד' בכסלו התשנ"ז (18 בנובמבר 1996), עמ' 76 ובהצעות חוק 2856, מיום ו' באדר ב' התש"ס (13 במרס 2000), עמ' 318.

¹ ס"ח התשמ"א, עמ' 248; התשס"א, עמ' 125.